

A N N O T A T I O N E S
 IN LOCVM QVENDAM CARTESII AD
 CIRCVLI QVADRATVRAM
 SPECTANTEM.

Auctore

L. E V L E R O.

In excerptis ex Manuscriptis *Cartesii* paucis quidem verbis refertur constructio quaedam geometrica promptissime ad circuli veram dimensionem appropinquans, sed quae siue *Cartesius* ipse eam inuenierit, siue ab alio habuerit communicatam, acutissimum intentoris ingenium, illo praesertim tempore, luculentè declarat. Qui deinceps hoc idem argumentum pertractarunt, quantum equidem memini, nullam huius eximiae constructionis mentionem faciunt, ut periculum sit, ne tandem penitus obliuione obruatur. Demonstratio quidem, quae non adiuncta repetitur, haud difficulter suppletur; verum non solum elegantia constructionis vberiore explicationem meretur, sed etiam tam insignes conclusiones inde deduci possunt, quae per se omni attentione dignae videntur. Pulcherrima autem haec constructio ipsis *Cartesii* verbis ita est proposita:

„Ad quadratum circulum nihil aptius intenio, Tab. I.
 „quam si dato quadrato *bf* adiungatur rectangulum *cg* Fig. 1.
 „comprehensum sub lineis *ac* et *bc*, quod sit aequale
 „quartae parti quadrati *bf*: item rectangulum *db* si-
 „stum ex lineis *da*, *dc*, aequale quartae parti praece-
 „dentes;
 V. 3)

158 ANNOTATIONES IN LOCVM

„dentis; et eodem modo rectangulum ei , atque alia infinita usque ad x : et erit haec linea ax diameter circuli, cuius circumferentia aequalis est circumferentiae quadrati bf .

Vis igitur huius constructionis in hoc consistit, ut continua appositione istiusmodi rectangulorum eg , ab , ei , etc. quorum anguli superiores dextri in diagonalem quadrati productam cadunt, tandem ad punctum x perueniatur, quo terminatur diameter circuli ax , cuius peripheria aequalis est perimetro quadrati bf , seu quadruplo rectae ab .

Cum horum rectangulorum quodque aequetur parti quartae praecedentis, iam ipse *Cartesius* obseruat, summam omnium horum rectangulorum aequalem fore parti tertiae quadrati bf ; quod quidem manifestum est, cum huius seriei $\frac{1}{4} + \frac{1}{16} + \frac{1}{64} + \frac{1}{256} + \dots$ etc. in infinitum continuatae summa sit $= \frac{1}{3}$.

Praeterea etiam *Cartesius* indicat rationem, cui haec constructio innitur; concipit scilicet polygona regularia 8, 16, 32, 64 etc. laterum, quorum perimetri sint inter se aequales simulque perimetro quadrati bf . Iam cum ab sit diameter circuli quadrato inscripti, ita affirmat fore ac diametrum circuli octogono inscripti, tum vero ad diametrum circuli 16gono, ae 32gono inscripti, et ita porro. Vnde liquet ax fore diametrum circuli polygono infinitorum laterum regulari inscripti, ideoque eius peripheriam aequari perimetro quadrati.

Quo facilius demonstrationem huius constructionis adornem, obseruo, quae hic de diametris circulorum dicuntur, etiam valere pro radiis, ita ut ab , ac , ad , ae

et etc. spectari possit tanquam radii circulorum, quibus si circumscribantur polygona regularia 4, 8, 16, 32 etc. laterum, eorum perimetri futurae sint inter se aequales.

Problema.

Dato circulo, cui polygonum que sit circumscripsum, inuenire circulum aliud, cui si polygonum regulare duplo plurium laterum circumscribatur, perimeter huius polygoni aequalis sit futura perimetro illius polygoni.

Solutio.

Sit ENM circulus datus et EP semilatus polygoni ipsi circumscripti, centro existente in C; CF autem sit radius circuli quaesiti, et FQ semilatus polygoni ipsi circumscribendi. Necesse ergo est, ut sit FQ semidis ipsius EP, et angulus FCQ semidis anguli ECP. Quare recta CQ angulum ECP, et recta QO ipsi CE parallela lineam EP bifecabit. Cum nunc

$$\text{fit } EV : CE = FQ : CF$$

$$\text{et } EV : CE = EP : CE + CP$$

$$\text{erit } FQ : CF = EP : CE + CP$$

sed quia $FQ = \frac{1}{2}EP$, erit etiam $CF = \frac{1}{2}(CE + CP)$. Hinc auferatur CF , et habebitur $EF = \frac{1}{2}(CP - CE)$ ex quo erit rectangle $CF \cdot EF = \frac{1}{4}(CP^2 - CE^2) = \frac{1}{4}EP^2$ ideoque punctum F ita definiri debet, ut sit rectangle, sub CF et EF comprehensum, aequale parti quadrati quadrati rectae EP , seu ipsi quadrato rectae FQ .

Coroll. I.

Coroll. 1.

Cum sit $CF : EF = FQ : EQ$, erit $CF : FQ = EF : EQ$,
vnde ducta recta QE , fiet triangulum FQE simile
triangulo FCQ , vel ECV , ideoque angulus FQE
aequalis angulo ECV .

Coroll. 2.

Cum sit $CE : EV = EO : EF$, punctum F
etiam ita definiri poterit; ex O ducatur recta ad CV
productam normalis, eaque basi CE in F occurret.

Coroll. 3.

Si polygonum circulo ENM circumscripturn sit
 n laterum, erit angulus $ECP = \frac{\pi}{n}$, denotante π mea-
suram duorum angulorum rectorum; et angulus
 $FCQ = \frac{\pi}{2n}$. Hinc si radius $CE = r$, erit $EP = r \tan \frac{\pi}{n}$
et $FQ = \frac{1}{2}r \tan \frac{\pi}{n}$.

Coroll. 4.

Iam quia angulus $FQE = \frac{\pi}{2n}$ erit $EF = FQ \tan \frac{\pi}{2n}$
 $= \frac{1}{2}r \tan \frac{\pi}{n} \tan \frac{\pi}{2n}$. Verum si vocemus $CF = s$, erit
 $FQ = s \tan \frac{\pi}{2n}$, vnde ob $FQ = \frac{1}{2}r \tan \frac{\pi}{n}$ fiet
 $s = \frac{1}{2}r \tan \frac{\pi}{n} \cot \frac{\pi}{2n}$.

Demonstratio Constructionis Cartesianaæ.

Sit iam CE radius circuli quadrato inscripti, CF
octogono inscripti, CG polygono regulari 16 laterum,
CH

CH polygono 32 laterum et ita porro. Sit porro EP semilatus quadrati, FQ semilatus octogoni, GR polygoni 16, HS polygoni 32 laterum, etc. et quia haec polygona eiusdem perimetri assumuntur, erit $FQ = \frac{1}{4} EP$; $GR = \frac{1}{8} FQ = \frac{1}{4} EP$; $HS = \frac{1}{16} GR = \frac{1}{4} FQ = \frac{1}{4} EP$, etc. Iam ex problemate praemisso est $CF \cdot EF = \frac{1}{4} EP^2 = FQ^2$; tum vero ex eodem simili modo

$$CG \cdot FG = \frac{1}{4} FQ^2 = \frac{1}{4} CF \cdot EF = GR^2$$

$$CH \cdot GH = \frac{1}{4} GR^2 = \frac{1}{4} CG \cdot FG = HS^2 \text{ etc.}$$

sicque puncta F , G , H etc. eodem plane modo determinantur, uti habet constructio Cartesiana; et quia interalla EF , FG , GH etc. continuo fiunt minora, satis promte ad punctum ultimum x appropinquatur, eritque Cx radius circuli, cuius peripheria aequatur perimoto polygonorum praecedentium, ideoque rectae EP octies sumtae. Q. E. D.

Coroll. I.

Si ponatur $CE = a$, $CF = b$, $CG = c$, $CH = d$, etc. progressio harum quantitatum ita est comparata, ut sit ob $EP = a$

$$b(b-a) = \frac{1}{4} a a; c(c-b) = \frac{1}{4} b(b-a); d(d-c) = \frac{1}{4} c(c-b) \text{ etc.}$$

ideoque

$$b = \frac{a + \sqrt{a a}}{2}; c = \frac{b + \sqrt{(bb - ab)}}{2}; d = \frac{c + \sqrt{(cc - bc)}}{2} \text{ etc.}$$

et harum quantitatum infinitesima est radius circuli cuius peripheria est $= 8a$.

Coroll. 2.

Cum sit angulus ECP semirectus, seu $ECP = \frac{\pi}{4}$, erunt anguli ECQ $= \frac{\pi}{8}$; GCR $= \frac{\pi}{16}$; HCS $= \frac{\pi}{32}$; etc. Quare ob $EP = a$; $FQ = \frac{1}{2}a$; $GR = \frac{1}{4}a$; $HS = \frac{1}{8}a$ etc. erit per cotangentes

$CE = a \cot \frac{\pi}{4}$; $CF = a \cot \frac{\pi}{8}$; $CG = a \cot \frac{\pi}{16}$; $CH = a \cot \frac{\pi}{32}$ etc. Vnde denotante n numerum infinitum, fit harum linearum ultima $= n a \cot \frac{\pi}{4^n}$.

Coroll. 3.

Sed cot. $\frac{\pi}{4n} = r : \tan \frac{\pi}{4n}$; et quia angulus $\frac{\pi}{4n}$ est infinite parvus, erit $\tan \frac{\pi}{4n} \approx \frac{\pi}{4n}$, ideoque $\cot \frac{\pi}{4n} = \frac{4n}{\pi}$. Quare linearum illarum ultima fit $= \frac{4n}{\pi}$, quo radio si circulus describatur, erit eius peripheria $= 2\pi \cdot \frac{4n}{\pi} = 8a$.

Coroll. 4.

Deinde quia ex coroll. 4 praec. probl. est $EF = FQ \tan FCQ$, erit ob eandem rationem:

$FG = GR \tan GCR$; $GH = HS \tan HCS$ etc. vnde haec interualla sequenti modo exprimentur:

$EF = \frac{1}{2}a \tan \frac{\pi}{4}$; $FG = \frac{1}{4}a \tan \frac{\pi}{8}$; $GH = \frac{1}{8}a \tan \frac{\pi}{16}$ etc. antecedens vero ad analogiam $CE = a \tan \frac{\pi}{4} = a$.

Coroll. 5.

His cum praecedentibus collatis nanciscemur:

$$CF = a(\tan \frac{\pi}{4} + \frac{1}{2} \tan \frac{\pi}{8}) = \frac{1}{2}a \cot \frac{\pi}{8}$$

$$CG = a(\tan \frac{\pi}{4} + \frac{1}{4} \tan \frac{\pi}{8} + \frac{1}{2} \tan \frac{\pi}{16}) = \frac{1}{4}a \cot \frac{\pi}{16}$$

$$CH = a(\tan \frac{\pi}{4} + \frac{1}{8} \tan \frac{\pi}{8} + \frac{1}{4} \tan \frac{\pi}{16} + \frac{1}{2} \tan \frac{\pi}{32}) = \frac{1}{8}a \cot \frac{\pi}{32}$$

etc.

sicut

Sicque omnium huiusmodi progressionum summae expedite assignari possunt.

Coroll. 6.

In infinitum ergo progrediendo obtinebimus summationem huius seriei:

$\tang \frac{\pi}{4} + \frac{1}{2} \tang \frac{\pi}{8} + \frac{1}{4} \tang \frac{\pi}{16} + \frac{1}{8} \tang \frac{\pi}{32} + \text{etc.} = \frac{\pi}{4}$

quae ergo per quadraturam circuli determinatur. Hinc occasionem arripi sequens problema soluendi.

Problema.

Denotante Φ arcum quaecunque circuli cuius radius = 1, inuenire summam huius seriei infinitae:

$$\tang \Phi + \frac{1}{2} \tang \frac{1}{2} \Phi + \frac{1}{4} \tang \frac{1}{4} \Phi + \frac{1}{8} \tang \frac{1}{8} \Phi + \text{etc.}$$

Solutio.

Si in fig. 2. vti supra est constructa, ponatur angulus ECP = Φ , erit FCQ = $\frac{1}{2} \Phi$; iam posito FQ = 1 Tab. I. Fig. 2.
erit EP = 2, hincque CE = 2 cot. Φ ; CF = cot. $\frac{1}{2} \Phi$
et EF = tang. $\frac{1}{2} \Phi$, ex quo habetur:

$2 \cot. \Phi = \cot. \frac{1}{2} \Phi - \tang. \frac{1}{2} \Phi$ et $\tang. \frac{1}{2} \Phi = \cot. \frac{1}{2} \Phi - 2 \cot. \Phi$
eodemque modo $\tang. \Phi = \cot. \Phi - 2 \cot. 2 \Phi$. Collo-
centur hi valores tangentium per cotangentes expressi
in serie proposita

$$\tang. \Phi = \cot. \Phi - 2 \cot. 2 \Phi$$

$$\frac{1}{2} \tang. \frac{1}{2} \Phi = \frac{1}{2} \cot. \frac{1}{2} \Phi - \cot. \Phi$$

$$\frac{1}{4} \tang. \frac{1}{4} \Phi = \frac{1}{4} \cot. \frac{1}{4} \Phi - \frac{1}{2} \cot. \frac{1}{2} \Phi$$

$$\frac{1}{8} \tang. \frac{1}{8} \Phi = \frac{1}{8} \cot. \frac{1}{8} \Phi - \frac{1}{4} \cot. \frac{1}{4} \Phi$$

etc.

X 2

et

et colligendo consequemur :

$$\text{tang. } \Phi = \cot. \Phi - 2 \cot. 2\Phi$$

$$\text{tang. } \Phi + \frac{1}{2} \text{tang. } \frac{1}{2}\Phi = \frac{1}{2} \cot. \frac{1}{2}\Phi - 2 \cot. 2\Phi$$

$$\text{tang. } \Phi + \frac{1}{4} \text{tang. } \frac{1}{4}\Phi + \frac{1}{8} \text{tang. } \frac{1}{8}\Phi = \frac{1}{8} \cot. \frac{1}{8}\Phi - 2 \cot. 2\Phi$$

$$\text{tang. } \Phi + \frac{1}{4} \text{tang. } \frac{1}{4}\Phi + \frac{1}{16} \text{tang. } \frac{1}{16}\Phi + \frac{1}{32} \text{tang. } \frac{1}{32}\Phi = \frac{1}{32} \cot. \frac{1}{32}\Phi - 2 \cot. 2\Phi$$

etc.

Vnde in infinitum progrediendo, si n denotet numerum infinitum, quia $\text{tang. } \frac{1}{n}\Phi = \frac{\Phi}{n}$, hincque $\cot. \frac{1}{n}\Phi = \frac{n}{\Phi}$, erit :

$$\frac{1}{n} \cot. \frac{1}{n}\Phi = \frac{1}{\Phi}, \text{ ideoque summa seriei propositae :}$$

$$\text{tang. } \Phi + \frac{1}{2} \text{tang. } \frac{1}{2}\Phi + \frac{1}{4} \text{tang. } \frac{1}{4}\Phi + \frac{1}{8} \text{tang. } \frac{1}{8}\Phi + \text{etc.} = \frac{1}{\Phi} - 2 \cot. 2\Phi$$

Vnde si 2Φ est angulus rectus, seu $\Phi = \frac{\pi}{4}$, ob $\cot \frac{\pi}{2} = \infty$ fit seriei summa $= \frac{1}{\Phi} = \frac{4}{\pi}$, qui est casus supra tractatus.

Ex hac serie plures aliae deriuari possunt non minus notitu dignae.

I. Ex eius differentiatione adipiscimur :

$$\frac{x}{\text{cof. } \Phi^2} + \frac{1}{4 \text{cof. } \frac{1}{2}\Phi^2} + \frac{1}{4^2 \text{cof. } \frac{1}{4}\Phi^2} + \frac{1}{4^3 \text{cof. } \frac{1}{8}\Phi^2} + \frac{1}{4^4 \text{cof. } \frac{1}{16}\Phi^2} + \dots$$

$$+ \text{ et } = -\frac{x}{\Phi \Phi} + \frac{4}{\sin. 2\Phi}$$

vel cum sit $\frac{1}{\text{cof. } \Phi} = \sec. \Phi$ erit quoque

$$(\sec. \Phi)^2 + \frac{1}{4} (\sec. \frac{1}{2}\Phi)^2 + \frac{1}{4^2} (\sec. \frac{1}{4}\Phi)^2 + \frac{1}{4^3} (\sec. \frac{1}{8}\Phi)^2 + \text{etc.}$$

II. Deinde ob $\text{cof. } \Phi^2 = \frac{1 + \text{cof. } 2\Phi}{2}$, et $\sin. 2\Phi = \sqrt{\sin. \Phi^2 \text{cof. } \Phi^2} = \frac{1}{\Phi \Phi}$

$$\frac{1}{x + \text{cof. } 2\Phi} + \frac{1}{4(x + \text{cof. } \Phi)} + \frac{1}{4^2(x + \text{cof. } \frac{1}{2}\Phi)}$$

$$+ \frac{1}{4^3(x + \text{cof. } \frac{1}{4}\Phi)} + \text{etc.} = \frac{1}{x - \text{cof. } 4\Phi} - \frac{1}{2\Phi \Phi}$$

seu

seu pro Φ scribendo $\frac{1}{2}\Phi$

$$\frac{1}{\cos \Phi} + \frac{1}{4(\frac{1}{2} + \cos \frac{1}{2}\Phi)} + \frac{1}{4^2(\frac{1}{2} + \cos \frac{1}{4}\Phi)} \\ + \frac{1}{4^3(\frac{1}{2} + \cos \frac{1}{8}\Phi)} + \text{etc.} = \frac{1}{1 - \cos 2\Phi} \cdot \frac{\Phi}{\Phi}$$

III. Si series inuenta per $d\Phi$ multiplicetur et integreretur, ob $\int d\Phi \tan \Phi = \int \frac{d\Phi \sin \Phi}{\cos \Phi} = -l \cos \Phi$, et $\int 2d\Phi \cot 2\Phi = l \sin 2\Phi$, habebitur

$$-l \cos \Phi - l \cos \frac{1}{2}\Phi - l \cos \frac{1}{4}\Phi - l \cos \frac{1}{8}\Phi - l \cos \frac{1}{16}\Phi - \text{etc.} \\ = l\Phi - l \sin 2\Phi + \text{Const.}$$

ad quam constantem definiendam ponamus $\Phi = 0$, et quia $l \cos 0 = l \neq 0$, ex priori parte habemus 0 , ex posteriori vero ob $\sin 2\Phi = 2\Phi$, habemus $l\Phi - l_2\Phi + \text{Const.} = -l_2 + \text{Const.}$ vnde $\text{Const.} = l_2$. Hinc ad numeros progrediendo erit :

$$\frac{1}{\cos \Phi \cos \frac{1}{2}\Phi \cos \frac{1}{4}\Phi \cos \frac{1}{8}\Phi \cos \frac{1}{16}\Phi \text{etc.}} = \frac{2\Phi}{\sin 2\Phi}$$

IV. Cum sit $\frac{1}{\cos \Phi} = \sec \Phi$, habebitur etiam hoc Theorema pro secantibus :

$\sec \Phi \sec \frac{1}{2}\Phi \sec \frac{1}{4}\Phi \sec \frac{1}{8}\Phi \sec \frac{1}{16}\Phi \text{etc.} = \frac{2\Phi}{\sin 2\Phi}$
vnde si ratiō diametri ad peripheriam ponatur $= 1 : \pi$ et q denotet angulum rectum, si statuamus $2\Phi = q$, $= \frac{\pi}{2}$ erit :

$$\sec \frac{1}{2}q \sec \frac{1}{4}q \sec \frac{1}{8}q \sec \frac{1}{16}q \sec \frac{1}{32}q \text{etc.} = \frac{\pi}{2}.$$

Problema.

Innenire seriem quantitatum: a, b, c, d, e, f , etc. cuius haec sit proprietas, vt sit:
 $c(c-a) = b(b-a)$; $d(d-c) = c(c-b)$; $e(e-d) = d(d-c)$ etc.
seu vt quantitates inde deriuatae
 $b(b-a); c(c-b); d(d-c); e(e-d); f(f-e)$, etc.
decrescant secundum rationem quadruplam.

Solutio.

Cum sit $\tan \frac{1}{2}\Phi = \cot \frac{1}{2}\Phi - 2\cot \Phi$, si multiplicemus utrinque per $\cot \frac{1}{2}\Phi$, ob $\tan \frac{1}{2}\Phi \cot \frac{1}{2}\Phi = 1$ erit $\cot \frac{1}{2}\Phi (\cot \frac{1}{2}\Phi - 2\cot \Phi) = 1$. Statuatur ergo $a = r \cot \Phi; b = \frac{1}{2}r \cot \frac{1}{2}\Phi; c = \frac{1}{4}r \cot \frac{1}{4}\Phi; d = \frac{1}{8}r \cot \frac{1}{8}\Phi$, etc. eritque

$$\frac{\frac{1}{2}b}{r} \left(\frac{\frac{1}{2}b}{r} - \frac{2a}{r} \right) = 1 \quad \text{hinc } b(b-a) = \frac{r^2}{4}$$

$$\frac{\frac{1}{4}c}{r} \left(\frac{\frac{1}{4}c}{r} - \frac{2b}{r} \right) = 1 \quad \text{hinc } c(c-b) = \frac{r^2}{16}$$

$$\frac{\frac{1}{8}d}{r} \left(\frac{\frac{1}{8}d}{r} - \frac{2c}{r} \right) = 1 \quad \text{hinc } d(d-c) = \frac{r^2}{256}$$

etc.

Quare haec series.
 $a = r \cot \Phi; b = \frac{1}{2}r \cot \frac{1}{2}\Phi; c = \frac{1}{4}r \cot \frac{1}{4}\Phi; d = \frac{1}{8}r \cot \frac{1}{8}\Phi$, etc.
hanc habet proprietatem, vt quantitates inde formatae

$b(b-a); c(c-b); d(d-c); e(e-d)$, etc.
in ratione quadrupla decrescant.

Coroll. I.

Coroll. 1.

Datis duobus terminis primis a et b reliqui
 c, d, e, f inde successive ita determinantur, vt sit:
 $c = \frac{b + \sqrt{(bb - ab)}}{2}$; $d = \frac{c + \sqrt{(cc - bc)}}{2}$; $e = \frac{d + \sqrt{(dd - cd)}}{2}$ etc.
 ideoque binis terminis initialibus pro libitu assumtis,
 tota series ope harum formularum exhiberi potest.

Coroll. 2.

Datis autem terminis a et b , inde angulus Φ
 cum quantitate r ita definitur, vt sit:

tang. $\Phi = \frac{\sqrt{(bb - ab)}}{a}$ et $r = 2\sqrt{(bb - ab)}$
 unde inuenito angulo Φ reliqui termini etiam ita exprimuntur, vt sit:

$$c = \frac{1}{4}r \cot \frac{1}{4}\Phi; d = \frac{1}{8}r \cot \frac{1}{8}\Phi; e = \frac{1}{16}r \cot \frac{1}{16}\Phi \text{ etc.}$$

Coroll. 3.

Hinc istius seriei termini infinitesimi fient $= \frac{r}{\Phi}$,
 ad quem valorem termini seriei satis cito conuergunt.
 Quaeratur scilicet in circulo radii $= r$, arcus cuius tan-
 gens $= \frac{\sqrt{(bb - ab)}}{a}$, qui arcus sit $= \Phi$, et seriei nostrae
 termini infinitesimi erunt $= \frac{\sqrt{(bb - ab)}}{\Phi}$.

Scholion.

Caeterum hic monuisse iuvabit puncta P, Q, Tab. I.
 R, S, x sita esse in curva quadratice veterum, Fig. 3.
 propterea quod applicatae EP, FQ, GR, HS ean-
 dem inter se rationem tenent, quam anguli ECP,
 FCQ,

168 ANNOT. IN LOCVM QVENDAM CART.

FCQ, GCR, HCS etc. Et quoniam x , vbi haec curva in basi incidit, iam olim circuli quadraturam indicare est inuentum, vnde ei istud nomen est inditum, constructio Cartesii cum hac veterum quadratura egrae quidem conuenit; sed multo commodius et accuratius puncta E, F, G, H etc. successine praebet, quam a continua bisectione angulorum expectari queat.

DEMON-